

3644 Originalstudie Ablation som förstahandsval vid supraventrikulära takykardier. Goda resultat och få komplikationer i studie av 2 207 konsekutiva patienter *Per Insulander, Jonas Schwieler, Göran Kennebäck, Hamid Bastani, Frieder Braunschweig, Fariborz Tabrizi, Lennart Bergfeldt, Mats Andersson, Christer Wredler, Mats Jensen-Urstad*

3648 Originalstudie Typning av kondylom viktig för uppföljning av HPV-vaccination. Projekt med rapportering av kondylom *Erik Sturegård, Annika Johnsson, Eva Gustafsson, Joakim Dillner*

3652 Klinisk översikt Fysisk aktivitet kan rädda psykospatienter från metabola syndromet *Maija Andersson, Carina Ursing, Yvonne Linné, Karin Ekdahl*

3658 Vårdutveckling Registrering av vårdförlopp påvisar möjliga organdonatorer Registreringsverket Donor Action prövat i södra sjukvårdsregionen *Peter Desatnik, Kerstin Karud, Margareta Lundell, Ulrika Peetz Hansson, Nils H Persson*

LÄKEMEDELSFRÅGAN

3662 Raynauds fenomen som biverkan till ADHD-behandling

PATIENTSÄKERHET

3664 Avvikelsesrapportering gör skillnad *Sara Gunnarsdotter*

3665 Nationellt patientsäkerhetscent-

rum ska driva på kunskapsstyrning *Miki Agerberg*

Riktigt högt blodtryck ska handläggas skyndsamt

DEBATT OCH BREV

3666 Finns det anledning att ta kolesterolförnekarna på allvar? *Olov Wiklund*

3668 För mycket antibiotika när läkarna inte använder örnmikroskop *Marie-Louise Ekholm*

3669 Risk för toxicitet med lokalanestesi på små barn *Gunnar Göthberg*

3670 Är fosterdiagnostik en icke-fråga för Socialstyrelsen? *Charlotta Grunewald, Ulf Högberg*

Replik: Etiskt svår fråga – slutligt förslag till föreskrifter presenteras inom kort *Gunilla Hulth-Backlund*

3671 Slutreplik: Psykiatri är en specialitet om sjukdomar i människans psyke *Göran Isacson*

3672 Mb Schnitzler i Sverige – ytterligare ett fall *Göran Nilsson*

Anestesiläkarens försvagade yrkesroll *Seppo Saloheimo*

KULTUR

3673 Den gamla kirurgens skrift är

levande medicinhistoria *Jennie Fahlström, Torgny Svensberg*

3676 Recensioner

3677 LEDIGA TJÄNSTER

3678 PLATSANNONSER

3697 MEDDELANDEN

Rättelse

I artikeln »Färe kontroller och återbesök när Västerbotten omfördelar 114 miljoner«, som publicerades i Läkartidningen 2008;105(48-49):3510, angavs i de två första punkterna i faktarutan att kontroller av okomplicerad hypertoni och icke operabla hjärtklaffel ska upphöra. I själva verket flyttas de från sjukhusvård till primärvården. Västerbottens läns landsting beklagar att den lista de tagit fram var tydlig på dessa punkter.

 Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se

 Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Demens – många studier, få botemedel

Förr i tiden blev man lätt gaggig, i dag kallas samma problem mild kognitiv dysfunktion. Den nya terminologin antyder att ålderskrämpor blivit potentiellt behandlingsbara medicinska åkommor. Många läkemedelsföretag storsatsar också på forskning kring medel som kan öka den intellektuella kapaciteten eller bromsa dess nedgång. Med en åldrande befolkning finns en global jättemarknad för hjärnstärkande preparat.

Det gäller inte minst Alzheimers sjukdom. Antalet drabbade ökar och även blygsamma förbättringar i kognitiv funktion kan ge stora vinster för samhället. De senaste två åren har dock flera studier av lovande substanser avslutats utan större framgångar. Om de uteblivna effekterna berott på att man har gett medicinen för sent i förloppet eller på att man inte behandlat rätt faktorer i den patologin av Alzheimerdemens, har nyligen diskuterats i Nature (2008;456:161-4).

Sjukdomen anses starta när amyloid prekur-

sor, ett protein i cellmembranet, börjar omvandlas till celltoxiska amyloidpeptider som förstör hjärnsubstansen genom att ansamlas i form av proteinplack. Denna process leder även till att neuronerna degenererar genom att vissa av deras normala byggstenar, neurofilament och tauprotein, ändrar form och ansamlas i cellerna.

Varför bromsas inte sjukdomsförloppet när utvecklingen av amyloida plack hämmas eller att de plack som redan bildats löses upp? Många demensforskare menar att behandlingen sätts in för sent. Hade man haft säkra sjukdomsmarkörer för att diagnostisera och behandla demens innan de drabbade utvecklade allvarliga symtom hade utfallen blivit annorlunda. Detta problem – att hitta invaliderade kroniska sjukdomar i ett tidigt skede – är demensforskarna inte ensamma om. Flera sjukdomar där tidig diagnos och behandling kanske kan ändra prognosen står på tur.

»Hade man haft säkra sjukdomsmarkörer för att diagnostisera och behandla demens innan de drabbade utvecklade allvarliga symtom hade utfallen blivit annorlunda.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se